

Etický kodex zvolených zastupujících

Tento kodex schválila Republiková rada Strany zelených dne 26. 11. 2023.

Preambule

Já, zvolený či zvolená zastupující za Stranu zelených, si uvědomuji důvěru, kterou ve mě vložili občané, a chápu výkon mandátu jako veřejnou službu, za niž nesu odpovědnost, a proto právní předpisy České republiky týkající se výkonu této funkce dobrovolně doplňuji respektováním následujících závazků:

Základní ustanovení

- (1) Zastupující vykonává svůj mandát ve shodě s Ústavou, zákony a dalšími právními předpisy České republiky a zároveň činí vše nezbytné pro to, aby jednal v souladu s ustanoveními tohoto kodexu i s nepsanými zásadami slušnosti, otevřenosti, věcné diskuse, tolerance a dobrých mravů.
- (2) Tento kodex se vztahuje na senátory a senátorky, poslance a poslankyně Parlamentu České republiky, poslance a poslankyně Evropského parlamentu a členy a členky zastupitelstev obcí, měst, městských částí a krajů zvolené za Stranu zelených, kteří a které jsou označováni jako „zastupující“. Všude, kde se v kodexu mluví o senátorech, poslancích, členech či kandidátech, úprava rovnocenně platí také pro senátorku, poslankyni, členku či kandidátku.

Obecné zásady

- (3) Zastupující při výkonu svého mandátu vždy slouží veřejnému zájmu a řídí se principy dobré správy.
- (4) Zastupující má povinnost zdržet se jednání, kterým by ohrozil důvěryhodnost svého mandátu i orgánu, jehož je členem, jako takového.
- (5) Zastupující se za výkon svého mandátu zodpovídá všem občanům, včetně těch, kteří jej nevolili.
- (6) Zastupující činí rozhodnutí a řeší záležitosti objektivně a na základě faktů. Tím není dotčeno právo prosazování jeho politického přesvědčení a volebního nebo dlouhodobého programu, pokud jsou jeho rozhodnutí transparentní a předvídatelná.
- (7) Zastupující nejedná svévolně k újmě jakékoli fyzické či právnické osoby nebo skupiny osob, ale naopak prosazuje práva a oprávněné zájmy občanů. V případě kolize mezi zájmy osob a veřejným zájmem preferuje veřejný zájem. V případě nutnosti jakékoli volby mezi různými zájmy je zastupující připraven své rozhodnutí zdůvodnit.
- (8) Při výkonu své funkce zastupující respektuje pravomoci jiných zastupujících i státních a samosprávných orgánů.
- (9) Zastupující se účastní každého zasedání schůze zastupitelského sboru a orgánů, jejichž je členem, s výjimkou nepřítomnosti omluvené dle platných zákonů a jednacího řádu. Zastupující přichází na jednání připraven.

Poskytování informací

- (10) Zastupující při veškeré své činnosti podporuje právo veřejnosti na informace a otevřenou výměnu

názorů. Dbá tím o co nejvyšší naplňování čl. 17 Listiny základních práv a svobod.

- (11) Zastupující nelže.
- (12) Zastupující informuje veřejnost o své činnosti a o důvodech svých rozhodnutí.
- (13) Zastupující informuje orgány a členy Strany zelených o všech okolnostech, které ho vedly k jeho rozhodnutím.

Oznámení o činnostech, příjmech a majetku

- (14) Zastupitel v uvolněné funkci, senátor, poslanec Parlamentu ČR nebo Evropského parlamentu a zastupující spadající pod působnost zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů v platném znění („zákon o střetu zájmů“), odevzdají v zákonem předepsané lhůtě všechna vyžadovaná oznámení.
- (15) Text oznámení dle odst. 14 poskytne zastupující také Hlavní kanceláři Strany zelených, která zajistí jeho uveřejnění na webových stránkách SZ. Zastupující přijetím tohoto kodexu s popsáním způsobem zveřejnění souhlasí.

Střet zájmů

- (16) Zastupující se zdrží takového jednání, které by vedlo ke střetu veřejného zájmu s jeho zájmem soukromým. Obdobně se zdrží i takového jednání, které by mohlo podezření z případného střetu zájmů objektivně vyvolávat. Soukromý zájem zahrnuje jakoukoli výhodu pro sebe, svou rodinu, blízké a příbuzné osoby a právnické nebo fyzické osoby, se kterými měl, má a nebo bude mít obchodní nebo politické vztahy.
- (17) Zastupující nevyužívá informace získané při výkonu funkce pro svůj soukromý zájem.
- (18) Zastupující nesmí být po dobu výkonu mandátu členem statutárního, řídicího, dozorčího či kontrolního orgánu podnikající právnické osoby, která se uchází o přidělení veřejné zakázky od státu nebo územní samosprávné korporace, z jejíhož obvodu byl zvolen. To neplatí, pokud je taková podnikající právnická osoba výhradně nebo převážně ve vlastnictví samosprávných korporací.
- (19) Zastupující na obecní a krajské úrovni se zavazuje řídit se Pravidly pro obsazování orgánů municipálních obchodních společností, které tvoří Přílohu 1 tohoto kodexu.
- (20) V případě, že má zastupující soukromý zájem na věcech, které jsou projednávány v zastupitelském sboru nebo v orgánech, jichž je členem, oznámí tuto skutečnost danému sboru nebo příslušnému orgánu v souladu se zákonem o střetu zájmů.

Dary a výhody

- (21) Zastupující nevyžaduje ani nepřijímá dary, služby, ani žádná jiná zvýhodnění, které by mohly ovlivnit jeho rozhodování, narušit nestranný přístup nebo které by bylo možné považovat za odměnu za práci, jež je jeho povinností.
- (22) Zastupující nezneužívá svého postavení pro své soukromé zájmy.
- (23) Zastupující odmítá zbytečné výhody a privilegia, jež jsou mu v souvislosti s postavením či funkcí nabízeny.
- (24) Při výkonu své funkce zastupující neučiní ani nenavrhne nic, co by mu přineslo přímý prospěch v jeho budoucím osobním nebo profesním životě po skončení výkonu mandátu.
- (25) Zastupující při volební kampani i během výkonu své funkce postupuje v souladu s Etickým kódexem pro přijímání darů.

Vztah ke Straně zelených

- (26) Zastupující se zavazuje podporovat Stranu zelených a zdržet se aktivit, jimiž by ji mohl poškodit.
- (27) Při výkonu mandátu se zastupující řídí nejen svým volebním programem, ale též platným volebním programem Strany zelených a jejím dlouhodobým programem. Zastupující dbá politické linie Strany zelených a usnesení jejích orgánů na republikové úrovni, případně na místní a krajské úrovni v případě zastupitelů. Důležité politické aktivity a rozhodnutí, včetně těch, která se ocitají v nesouladu s těmito usneseními a s politickou linií Strany zelených, se zavazuje s příslušnými orgány strany předem prodiskutovat a pokusit se vypořádat rozpory a nalézt dohodu. Zastupující se zavazuje vstoupit do klubu, bude-li vytvořen, zvolených zastupujících Strany zelených v příslušném zastupitelském sboru, a aktivně v něm působit po celou dobu svého funkčního období, pokud koaliční dohoda nestanoví jinak.
- (28) Zastupující poskytuje efektivní součinnost orgánům Strany zelených a účastní se jednání jejích orgánů, jichž je členem z titulu své funkce.
- (29) Na zastupujícího, který není členem Strany zelených a zároveň kandiduje či byl zvolen jako koaliční kandidát nebo s podporou Strany zelených, se kodex uplatní přiměřeně.

Kontrola

- (30) Případné podezření z porušení ustanovení tohoto kodexu prověří:
 - a) ÚRK v případě poslanců a senátorů Parlamentu ČR a poslanců Evropského parlamentu a
 - b) KRK příslušného kraje v případě zastupitelů obcí, měst, městských částí a krajů.
- (31) Závažné či opakované porušení tohoto kodexu bude v případě členů Strany zelených důvodem k přijetí kárných opatření dle Stanov Strany zelených; v případě nečlenů Strany zelených může být důvodem k tomu, aby zastupujícím bylo usnesením orgánů Strany zelených znemožněno kandidovat do jakékoli veřejné funkce na kandidátní listině Strany zelených.
- (32) Zastupující se tímto zavazují spolupracovat s ÚRK či KRK při prověřování úplnosti a pravdivosti údajů uvedených v oznámení o činnostech, majetku, příjmech, darech a závazcích. Odepření této spolupráce může být důvodem k přijetí kárných opatření dle odst. 30.

Transparentní a etické chování kandidátů při volební kampani

- (33) Kandidáti se zavazují dodržovat veškeré platné zákony ohledně financování a vedení kampaně a snažit se o co největší transparentnost.
- (34) Kandidáti ve volbách Parlamentu ČR a Evropského parlamentu zveřejní na webových stránkách Strany zelených bez zbytečného odkladu vedoucí členy volebního týmu. Koaliční kandidáti tyto údaje mohou zveřejnit na webových stránkách politické strany, která podala kandidaturu.

Zvláštní ustanovení pro zastupující v Parlamentu ČR

- (35) Zastupující považuje změnu zařazení do politického klubu v průběhu volebního období za eticky nepřijatelnou.
- (36) Zastupující nesmí po dobu výkonu mandátu souběžně vykonávat mandáty, pro jejichž výkon byl či byla trvale uvolněn či uvolněna v rámci územní samosprávy.

Závěrečná ustanovení

- (37) Ustanovení tohoto kodexu, která nejsou bezprostředně vázána na vznik či výkon mandátu, platí i pro kandidáty na danou funkci.
- (38) Tento kodex je závazný pro všechny členy Strany zelených i bez toho, aby jej podepsali. Ostatní kandidáti se k jeho dodržování zavazují svým podpisem.

Jméno kandidáta či kandidátky:

Místo:

Datum:

Podpis:

Pravidla pro obsazování orgánů municipálních obchodních společností

Strana zelených mezi své priority řadí odpovědnou a transparentní správu veřejného majetku. Za tímto účelem stanovuje tato pravidla toho, jak se mají chovat osoby, které byly do orgánů obchodních společností nominovány zastupiteli za Stranu zelených. Pravidla jsou nedílnou součástí Etického kodexu zvolených zastupujících a jsou závazná jak pro členy SZ, tak pro další osoby SZ nominované SZ nebo koalicí s účastí SZ.

Článek 1 – Definice pojmů

- (1) Pokud je v textu uvedeno obec, myslí se jí také hlavní město Praha, město, městys, městská část, městský obvod či kraj.
- (2) Municipální obchodní společností se myslí akciová společnost, společnost s ručením omezeným či jiná obchodní společnost, kterou obec založila či je jejím společníkem či akcionářem. Pro větší čitelnost je v dalším textu používána zkratka MOS.
- (3) Pravidla se analogicky týkají také obchodních společností, které jsou dceřinými společnostmi MOS, s výjimkou případů, kdy je zjevné, že nominant se vztahem ke Straně zelených není veřejným funkcionářem a v orgánu dané společnosti hájí zájem jiného akcionáře či společníka, než je obec.
- (4) Orgány MOS se myslí veškeré rozhodující a kontrolní orgány dané MOS.
- (5) Pravomoc volit členy představenstva a dozorčí rady náleží do působnosti valné hromady (tou je rada nebo zastupitelstvo obce); není-li stanovami vyhrazena volba členů představenstva dozorčí radou, valná hromada tak činí na základě návrhu člena rady nebo zastupitelstva obce. Valná hromada tak může volit uvedené orgány MOS pouze z řad jedinců, kteří jsou navrženi členem zastupitelstva obce, návrhem však není při volbě vázána. Proto je v pravidlech operováno s pojmem zastupující, který zahrnuje:
 - a) zastupitele či zastupitelku obce ve chvíli hlasování zastupitelstva;
 - b) člena či členku rady obce při hlasování rady obce vykonávající funkci valné hromady v případě, že obec je jediným společníkem nebo
 - c) zastupitele či zastupitelku obce v roli delegátů na valné hromadě obchodní společnosti;
- (6) Nominantem je osoba, kterou zastupující za SZ či za koalici s účastí SZ navrhne pro jmenování do orgánů MOS, v jakékoli fázi procesu (vyjednávání o koaličních dohodách, hlasování zastupitelstva či rady, hlasování delegáta na valné hromadě či jakékoli jiné politické kroky a dohody). Nominantem se rozumí také osoba, která byla do funkce na návrh zastupujícího za SZ již jmenována či zvolena.

Článek 2 – Obecná pravidla pro nominace

- (1) Zastupující statutárního města, kraje nebo Hlavního města Prahy se zavazuje, že v rámci politických jednání předloží návrh na zřízení nominačního výboru či jiného vhodného postupu, který zajistí otevřená výběrová řízení pro osoby vykonávající obchodní vedení MOS (ředitel, jednatel, výkonný člen představenstva a osoba v obdobném postavení) za účelem výběru nejlepší možné osoby. Tento

návrh může mít například podobu ustanovení koaliční smlouvy nebo usnesení zastupitelstva.

- (2) Zastupující se zavazuje, že pro jmenování do funkce v MOS bude navrhopvat pouze osobu, která splňuje následující požadavky:
- bezúhonnost;
 - kredibilita a dobrá pověst;
 - ochota prosazovat v dané společnosti principy transparentnosti a odpovědné správy veřejného majetku;
 - ochota reprezentovat a v praxi MOS naplňovat hodnoty trvale udržitelného života, dodržování lidských práv a další hodnoty, na kterých stojí zelená politika a
 - vzdělání nebo dostatečná praxe v relevantním oboru, pokud to bude možné.

Článek 3 – Slučitelnost a kumulace funkcí a střet zájmů

- Zastupující se zavazuje nenavrhnout nominanta, u kterého je podezření na střet zájmů dle příslušného zákona a zákona o obchodních korporacích, a ani pro takového nominanta nehlasovat.
- Zastupující se zavazuje nenavrhnout nominanta, který by vykonával více než jednu funkci ve statutárním orgánu MOS nebo více než dvě funkce v dozorčích orgánech MOS, a ani pro takového nominanta nehlasovat. Kombinace funkcí ve statutárních a dozorčích orgánech není možná.
- Výjimku z odst. 2 je možné vyjímečně udělat:
 - nejvýše po dobu 12 měsíců ode dne ustavujícího jednání zastupitelstva daného volebního období nebo
 - po dobu nejvýše 6 měsíců v pozdějším období, které bezprostředně nenavazuje na ustavující jednání zastupitelstva daného volebního období.
- Důvodem výjimky dle odst. 3. může být zejména potřeba řádné péče o MOS v krizových situacích, zájem na zásadním ztransparentnění její činnosti nebo neočekávané osobní důvody, které do savadním nominantům znemožní funkci vykonávat. Aplikaci výjimky z pravidla kumulace odůvodní zastupující na nejbližším jednání příslušné ZO, MO či KO.
- Zastupující se zavazuje nehlasovat pro nominanta, který v minulosti neposkytl veřejnosti nebo SZ informace dle čl. 5 ohledně své funkce v orgánech MOS či který jiným způsobem porušil pravidla dobré praxe v oblasti transparentnosti veřejné správy či správy veřejného majetku, pokud se nejednalo o informace chráněné smluvním ujednáním či zákonem. Zastupující se také zavazuje takového nominanta nenavrhnout.
- Zastupující se zavazuje nehlasovat pro nominanta do dozorčí rady MOS, u kterého došlo k ukončení působení ve funkci člena představenstva stejné MOS před méně než 12 měsíci. Zastupující se také zavazuje takového nominanta nenavrhnout.

Článek 4 – Odměny za funkce

- Uvolněný zastupující se zavazuje pobírat měsíční odměnu za všechny své funkce v orgánech MOS pouze do výše $\frac{2}{3}$ průměrné mzdy v daném kraji pro poslední čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku dle údajů Českého statistického úřadu. V případě, že mu dle smlouvy náleží odměna vyšší, je zavázán tyto prostředky darovat na veřejně prospěšné účely.
- Nominant se zavazuje nepřijmout za svou činnost takovou finanční odměnu či nepeněžní plnění, které by byly v rozporu s dobrými mravy či by jejich výše byla neadekvátní vykonávané funkci, její náročnosti a časovému rozsahu. Nominant se zavazuje také nepřijmout jakoukoli odměnu za

činnost, kterou ve skutečnosti nevykonával.

- (3) Je-li valnou hromadou MOS rozhodnuto o odměně členům dozorčích orgánů formou rozdělení podílu ze zisku, převede nominant svou odměnu formou daru do rozpočtu obce.

Článek 5 – Poskytování informací

- (1) Nominant se zavazuje, že neprodleně a nejpozději pak do jednoho měsíce od svého navržení do orgánů MOS, předá přímo nebo prostřednictvím zastupujících do rukou příslušné RKO informace ke zveřejnění na internetových stránkách KO v následující struktuře:
- jméno obce s majetkovou účastí v MOS; informace o municipalitě, o kterou se jedná (kraj, obec, město, městská část...), název a IČ dané MOS;
 - datum zahájení, případně ukončení výkonu funkce v orgánu dané MOS;
 - své celé jméno a příjmení;
 - svůj stručný profil a popis kvalifikace pro tuto funkci, pokud nominant nebyl vybrán nominčním výborem nebo otevřeným výběrovým řízením;
 - informace o sjednané odměně (přesně vyčíslená hrubá odměna a případná nepeněžní plnění) a
 - informace o jakékoli mimořádné odměně za tuto funkci.
- (2) Pokud některá z informací dle odst. 1 nebude z objektivních důvodů k dispozici v požadované lhůtě, předá ji nominant bezodkladně v nejbližším možném termínu.
- (3) RKO od nominanta obdrží také aktualizaci informací dle odst. 1 vždy neprodleně, nejpozději však do 15 dnů ode dne jejich případné změny. U nepravdivých odměn, které může nominant obdržet v průběhu roku, je nominant povinen poskytnout informace o jejich výši také neprodleně, nejpozději do 15 dnů od jejich obdržení či od rozhodnutí o udělení těchto odměn či od jejich obdržení v případě, že se nominant nedozvěděl dříve o rozhodnutí o udělení odměn, o kterém se osoba dozvěděla (podle toho, co nastalo dříve).
- (4) Pokud některou z informačních povinností nesplní přímo nominant, poskytne informace příslušné RKO informace zastupující, který je může zjistit na základě svého zákonného oprávnění dle § 82 zákona o obcích, § 34 zákona o krajích a § 51 a § 87 zákona o Hlavním městě Praze.
- (5) RKO zveřejní všechny informace o nominantech na internetových stránkách kraje a případně příslušných ZO či MO, a také je poskytne pro zveřejnění Hlavní kanceláři SZ.
- (6) Neposkytnutí či poskytnutí neúplných informací o některých nominantech není důvodem nezveřejnění informací jako celku. RKO či Hlavní kancelář SZ může chybějící informace doplnit z veřejných zdrojů, pokud jsou k dispozici. U uveřejňovaných údajů musí být zřejmé, zda je hodnota nulová, zatím neznámá nebo jinak nedostupná.
- (7) Nominant, případně zastupující, se zavazuje poskytnout nejméně jedenkrát za kalendářní rok členské základně příslušné ZO, MO nebo KO popis své činnosti a případně dosažených výsledků ve funkci nominanta v MOS.
- (8) Nominant se zavazuje nepodepsat smlouvu o výkonu funkce v orgánech MOS, která by byla spojena se zákazem poskytnutí informací o sjednané odměně.
- (9) Nominant i zastupující se zavazují na vyžádání kteréhokoli člena či členky SZ poskytnout informace dle odst. 1 a 7 i v případě, že již přestal vykonávat funkci v orgánech MOS.

Článek 6 – Závaznost pro zastupující nominované Stranou zelených

- (1) Za nominace jsou ze zákona odpovědni zvolení zastupující. V případě, že se jedná o členy SZ, jsou

povinni se těmito pravidly řídit. V případě nečlenů SZ svým předvolebním podpisem Etického kodexu zvolených zastupujících zavazují pravidla taktéž dodržovat. Krajské, městské či základní organizace Strany zelených si mohou po dohodě s jimi zvolenými zastupujícími stanovit i vlastní přísnější pravidla ohledně problematiky nominací do orgánů MOS.

- (2) Zastupující, který byl zvolen v koalici s účastí SZ, v případě nominantů této koalice bude tato pravidla prosazovat v co nejvyšší možné míře.
- (3) Zastupující se zavazuje v případech, kdy je to možné, konzultovat nominace s příslušnou ZO, RMO či RKO za účelem výběru nejvhodnější osoby.
- (4) O návržení anebo jmenování nominantů do funkce v orgánech MOS se zastupující zavazuje informovat na nejpozději na bezprostředně nadcházející schůzi ZO, RMO či RKO a případně bezodkladně také jiným běžně užívaným způsobem v dané ZO, MO a KO, například e-mailem.
- (5) Zastupující může využít také konzultace s jinými orgány Strany zelených (PSZ nebo odborné sekce), které jsou jim povinny v rozsahu svých znalostí, možností a schopností poskytnout svoji součinnost, nebo neziskovými společnostmi či experty, kteří se věnují dané problematice. Pokud se tak stane, informuje o tom svou ZO, RMO či RKO.
- (6) Na porušení těchto pravidel se nahlíží jako na porušení Etického kodexu zvolených zástupujících za Stranu zelených.
- (7) Zastupujícím se dále doporučuje řídit se doporučeními v Příloze 2.

Článek 7 – Součinnost orgánů SZ a odborných sekcí

- (1) Odborné sekce, které se věnují dané problematice, daná RKO a případně daná ZO a zastupující dané obce jsou povinni v rozsahu svých znalostí, možností a schopností poskytnout nominantům svoji součinnost za účelem naplňování ustanovení čl. 2 odst. 2 písm. c) a d) a Přílohy 2.

Příloha 2:

Další doporučení pro jednání v rámci orgánů MOS

Zastupujícím a nominantům se doporučuje prosazovat v MOS ve většinovém vlastnictví obce další opatření dobré praxe, směřující k vyšší transparentnosti a odpovědnému hospodaření s veřejným majetkem. Tato ustanovení již nejsou závazná, mají pouze doporučující charakter. Jedná se například o následující body:

- (1) Vypracování strategického dokumentu MOS, který stanoví písemně stanovené střednědobé a dlouhodobé cíle a ukazatele jejich plnění, podle nichž budou členové orgánů MOS odměňováni (do doby, než budou stanoveny tyto cíle, neměly by být orgánům vyplaceny mimořádné odměny).
- (2) Jednací řád rady obce, který explicitně upravuje jednání rady v působnosti valné hromady MOS.
- (3) Zastupitelstvem delegovaný zástupce obce na jednání valné hromady MOS musí mít jasné pokyny k výkonu práv akcionáře a na valné hromadě.
- (4) Pověření finančního výboru kontrolou hospodaření MOS.
- (5) Proklamace MOS jako povinného subjektu dle zákona o svobodném přístupu k informacím ve stanovách MOS.
- (6) Ve stanovách MOS jsou explicitně stanovena právní jednání, o nichž rozhoduje valná hromada (namísto představenstva).
- (7) O založení, zrušení dceřiných společností, či o účasti MOS v jiných obchodních společnostech rozhoduje valná hromada MOS (nikoli představenstvo).
- (8) Posílení pozice dozorčí rady MOS – stanovit ve stanovách právní jednání představenstva, k nimž je zapotřebí předchozího souhlasu dozorčí rady.
- (9) Povinnost představenstva podávat průběžné a ad hoc zprávy o MOS zastupitelstvu obce a radě obce.
- (10) Zřízení výboru pro audit.
- (11) Pro podrobnější aplikaci konkrétních programových bodů je možné například využít Manuál pro zvýšení transparentnosti municipálních obchodních společností zapsaného spolku Oživení: https://www.oziveni.cz/wp-content/uploads/2015/01/Manual_MOS_update.pdf.